

аналитические методы вызывают затруднения. При решении неравенств рассмотренный метод предоставляет возможность видеть все ситуации на координатной плоскости. Единственным условием его применения является возможность построения графиков полученных зависимостей между переменной и параметром.

Список использованных источников:

1. Горштейн, П.И. (1992). Задачи с параметрами: метод пособие. К.:РІА «Текст»; МП «ОКО».
2. Моденов, В. П. (2007). Задачи с параметрами. Координатно-параметрический метод: учебное пособие. М.: Издательство «Экзамен».

ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО ЗМІСТУ ШКІЛЬНОГО ПІДРУЧНИКА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Редько Валерій Григорович

доктор пед. наук, доц., старш. наук. співроб.
завідувач відділу навчання іноземних мов
Інститут педагогіки НАПН України, Україна

Упродовж останнього десятиліття активно відбуваються значні зміни в галузі шкільної іншомовної освіти. У програмах нового покоління чітко простежується тенденція на компетентісно орієнтоване навчання іншомовного спілкування. Їх змістом передбачається виконання учнями навчальних дій, пов'язаних із формуванням ключових і предметних компетентностей, які проявляються в готовності практично застосовувати здобуті знання, сформовані уміння й навички, способи діяльності для виконання пізнавальних і комунікативних завдань. Відповідно до цих трансформацій набуває іншої якості педагогічна діяльність учителя як головного модератора навчального процесу оновлюється стратегія конструювання змісту шкільних підручників іноземних мов, яка зумовлює особливу діяльність суб'єктів навчального процесу – учнів і вчителів.

Компетентісно орієнтоване навчання іноземних мов доцільно розглядати як здатність учнів відповідно до вікових особливостей і потенційних можливостей усвідомлено виконувати навчальні дії, що забезпечують оволодіння іншомовним спілкуванням в усній та письмовій формах у межах сфер, тем, ситуацій та з допомогою мовних засобів, окреслених чинною навчальною програмою. Відповідно, компетентна особистість учня за результатами вивчення іноземної мови має бути здатною в межах вимог навчальної програми демонструвати вміння доцільно користуватися іншомовною інформацією, окресленою її комунікативними потребами та презентованою соціальним оточенням, оцінювати її та добирати ту, яку потребує життєва діяльність, впливати на неї, адаптуючи її кількісні та якісні характеристики до власних іншомовних комунікативних намірів [1].

Учень у межах змісту навчальної програми засобами іноземної мови повинен уміти аргументовано висловлювати власні думки, ідентифікувати зміст прочитаних і почутих текстів, дотримуватися в різних соціальних середовищах адекватної комунікативної поведінки під час спілкування, прийнятої у країні, мова якої вивчається, а також демонструвати свої ставлення до отриманої інформації з

усних і письмових джерел. Саме ці положення визначають зміст сучасного підручника як основного засобу навчання іноземної мови.

Сучасний шкільний підручник іноземної мови ми розглядаємо своєрідним цілісним навчально-методичним комплексом, диференційованим на певні структурні компоненти, у якому акумулюються цілі та зміст навчання, засоби їх реалізації, а також механізми методичної підтримки роботи вчителя, котрий скеровує освітню діяльність учнів, спрямовану на засвоєння змісту, спроектованого в навчальній книзі, забезпечує формування в них іншомовної міжкультурної комунікативної компетентності, сприяє їхньому вихованню, розвитку й освіті. Усі функції підручника взаємопов'язані та спрямовані на досягнення спільної мети – сприяти оволодінню школярами іноземною мовою як засобом спілкування [2].

Сьогодні, вочевидь, ні в кого не викликає сумніву, що найбільш ефективною системою підручників іноземних мов є та, що сконструйована одним автором або одним авторським колективом. За таких умов зміст навчання, репрезентований у такій навчальній літературі, створюється на засадах єдиної концепції, яка відбиває позицію автора/авторів щодо різноманітних питань підручникотворення. Серед них, на наш погляд, найважливішими можна вважати *принципи побудови змісту підручника*. Відповідно до сучасних тенденцій розвитку шкільної іншомовної освіти, зокрема перехід її на компетентнісні засади, нами визначено низку принципів конструювання змісту шкільних підручників іноземних мов, зокрема:

- принцип комунікативного спрямування змісту навчання, реалізованого в підручниках, його здатності забезпечувати можливість організації навчання іншомовного спілкування в усній і письмовій формах у межах тематики, визначеної шкільною програмою;
- принцип компетентнісно орієнтованого навчання іншомовного спілкування, що забезпечує їм змогу ставитися до іноземної мови як важливого засобу іншомовного спілкування в усній та письмовій формах і механізму порозуміння в умовах глобалізації та мобільності сучасного світового простору;
- принцип комплексного виконання практичної (комунікативної), виховної, освітньої та розвивальної цілей навчання;
- принцип взаємопов'язаного навчання іноземної мови і культури;
- принцип паралельного та взаємопов'язаного формування умінь і навичок у чотирьох видах мовленнєвої діяльності (говорінні, аудіюванні, читанні, письмі);
- принцип умотивування навчальної діяльності учнів;
- принцип системності змісту, його здатності до моделювання;
- принцип функціональності всього змісту і окремих його структурних компонентів (тематичних розділів і підрозділів – уроків-параграфів) ;
- принцип відповідності змісту цілям навчання, а також педагогічним парадигмам, домінуючим на сучасному етапі розвитку шкільної іншомовної освіти;
- принцип автентичності навчальних матеріалів, їх мовної та мовленнєвої відповідності нормам, прийнятим у країнах, мови яких вивчаються;
- принцип здатності змісту підручників до моделювання з метою їх адаптування до умов навчання;
- принцип урахування досвіду, набутого учнями під час вивчення інших предметів (міжпредметні зв'язки);
- принцип актуальності навчальних матеріалів, їх відповідності сучасному рівневі розвитку педагогічної, психологічної, методичної та лінгвістичної наук;

- принцип повноти та достатності змісту для виконання проміжних і кінцевих цілей навчання;
 - принцип відносної автономності, самодостатності та гнучкості структурних компонентів змісту підручників;
 - принцип варіативності компонентного складу змісту, його кореляції з віковими особливостями учнів і ступенями та роками навчання;
 - принцип усвідомленого оволодіння школярами не тільки змістом навчання, але й способами його засвоєння;
 - принципи індивідуалізації та диференціації навчання;
 - принцип наступності та взаємозв'язку навчального матеріалу як у межах структурних розділів і підрозділів, так і в змісті підручників за роками навчання;
 - принцип формування в учнів навичок самостійної роботи з метою набуття іншомовного досвіду й умінь удосконалювати та коригувати його відповідно до власних потреб;
 - принцип формування готовності учнів до оволодіння іноземною мовою й удосконалення свого іншомовного досвіду відповідно до власних потреб;
 - принцип сприяння методичній підтримці роботи вчителя з метою ефективної організації навчальної діяльності учнів.
- Зазначені принципи можуть бути адаптивними для використання автором/авторським колективом під час конструювання змісту шкільних підручників англійської, іспанської, німецької та французької мов.

Список використаних джерел:

1. *Концепція компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів початкової школи.* (2018). Редько В. Г. (наук. ред.). Київ : Пед. думка.
2. Редько, В. Г. (2017). *Конструювання змісту шкільних підручників з іноземних мов: теорія і практика.* Київ : Пед. думка.

РЕТРОСПЕКТИВА НАУКОВИХ ШКІЛ ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

Шелест Надія Анатоліївна

кандидат педагогічних наук

Державна служба якості освіти України, Україна

Дніпровський національний університет імені Олеса Гончара, заснований ще у 1918 р., є потужним центром розвитку науки, є тим місцем, яке збило навколо себе провідних учених, яким вдалося створити й дієві наукові школи.

Складність поняття «наукова школа» породжує безліч підходів до його трактувань. Однак, єдиним і беззаперечним твердженням усіх дослідників даного питання є те, що наукову школу може створити тільки науковець-лідер [1].

Уже на першому етапі функціонування університету сформувалися й здобули визнання наукові школи в галузі теоретичної (електронної) хімії академіка О.І. Бродського, прикладної механіки — академіка О.М. Динника, металофізики —